

دکتر ناهید پوررضا

عضو هیأت علمی دانشکده علوم

با بیش از ۲۰ سال سابقه

در روز ۲۸ آبان ماه سال ۱۳۳۰ در شهرستان مسجدسلیمان منطقه کلگه به دنیا آمدم. پدرم کارگر شرکت نفت و مادرم خانه‌دار بود و آن‌ها جز من چهار پسر دیگر هم داشتند و من تنها فرزند دختر خانواده بودم. تا پنج‌سالگی به همراه خانواده در منطقه کلگه زندگی کردیم و پس از آن به دلیل اینکه در منازل سازمانی به پدر بزرگم که باغبان بود خانه‌ای داده شد به منطقه نفتون مسجدسلیمان رفتیم و هفت‌ساله بودم که وارد دبستان پهلوی این منطقه شدم. از سال ۱۳۳۷ با بازنشستگی پدر بزرگم بار دیگر از نفتون به کلگه برگشتیم و سال‌های ۱۳۳۸ تا ۱۳۴۳ دبستان را در مدرسه‌های حافظ و فروغ گذراندم و همیشه هم جزو دانش‌آموزان رتبه اول بودم. ضمناً از سال‌های ۱۳۴۱ تا ۱۳۴۵ هم در منازل سازمانی تمبی مسجدسلیمان ساکن بودیم و مجدداً به نفتون برگشتیم. در سال ۱۳۴۳ وارد دبیرستان مهر مسجدسلیمان شدم و سه سال اول را در این دبیرستان سپری کردم و سال‌های دهم، یازدهم و دوازدهم را به دبیرستان انصاری رفتیم. دیپلم خودم را در سال ۱۳۴۹ از همین دبیرستان دریافت کردم.

سال نهم دبیرستان دبیری داشتیم به نام خانم جلالی که درس شیمی را به خوبی تدریس می‌کرد. از همان زمان به دلیل نوع آموزش ایشان، هم به این درس و هم به شغل معلمی علاقه بسیاری پیدا کردم، یادم هست زنگ‌های تفریح هم‌کلاسی‌هایم را برخلاف میلشان که دوست داشتند به حیاط مدرسه رفته و بازی کنند، در

کلاس درس نگه می‌داشتم تا به آن‌ها ریاضی و شیمی را آموزش دهم، از همان زمان بود که تصمیم گرفتم در دانشگاه شیمی بخوانم. البته معلم‌های سال دهم و یازدهم من در دبیرستان خانم داعی و آقای معیری (که ایشان الآن دندان‌پزشک هستند) نیز در علاقه‌مندی من به این رشته بسیار تأثیر گزار بودند. یادم هست یک‌بار آقای معیری متنی انگلیسی درباره ذغال سنگ را به من داد تا ترجمه کنم و با وجودی که این متن پر از اصطلاحات تخصصی بود به بهترین شکل ترجمه را انجام دادم. در دوران دبیرستان نیز همیشه جزو دانش‌آموزان ممتاز مدرسه بودم و بارها به عنوان دختر شایسته مدرسه از نظر اخلاقی و علمی انتخاب شدم.

سال ۱۳۴۹ پس از اخذ مدرک دیپلم در کنکور شرکت کردم و موفق به قبولی در رشته شیمی دانشگاه جندی‌شاپور شدم. هنوز یک هفته از آغاز کلاس‌های درسی نگذشته بود که به دلیل کسب رتبه بالا در کنکور، دانشگاه اعلام کرد می‌توانم تحصیل را در رشته پزشکی ادامه دهم، اما به دلیل همان علاقه به شیمی ترجیح دادم در همین رشته بمانم. دوستان و همکلاسی‌های بسیار خوبی در این دوران داشتم که حامی من بودند و یاد همه آن‌ها را گرامی می‌دارم.

در دوران لیسانس نیز رتبه نخست کلاس بودم و همین مسئله موجب شد بورس ادامه تحصیل تا دکتری وزارت علوم وقت به من تعلق گیرد. در سال ۱۳۵۳ به این دلیل که دانشگاه جندی‌شاپور به نیرو نیاز داشت تا آماده شدن مراحل بورس، ۱۰ ماه به عنوان کارشناس آزمایشگاه گروه شیمی در این دانشگاه مشغول به کار شدم. دوست دارم این را بگویم که آن زمان آبادان تنها فرودگاه بین‌المللی پس از تهران را داشت و من در ۲۰ تیرماه سال ۱۳۵۴ برای ادامه تحصیل از طریق فرودگاه این شهر به کشور انگلستان و شهر لندن رفتم. در آن زمان دانشجویان ابتدا باید دوره‌های آموزشی زبان را می‌گذراندند که من نیز ده هفته در کلاس‌های کالج زبان شرکت کردم و پس از آن توانستم دوره فوق‌لیسانس را در مدت دو سال (۱۳۵۴ تا ۱۳۵۶) در رشته شیمی تجزیه دانشگاه بیرمنگام به پایان برسانم.

در آن زمان وزارت علوم دانشجویان ممتاز مقطع کارشناسی را بورسیه تا دکتری می‌کرد، یعنی دانشجویانی که برای ادامه تحصیل به خارج از کشور می‌رفتند می‌توانستند از فرصت بورسیه برای تحصیل تا مقطع دکتری استفاده کنند. عده‌ای از دانشجویان از این فرصت استفاده کرده و عده‌ای دیگر با دریافت مدرک فوق‌لیسانس به کشور بازگشتند و من ترجیح دادم درسم را ادامه داده و در سال ۱۳۵۶ تحصیل در مقطع دکتری را شروع کردم و شهریور سال ۱۳۶۰ با مدرک دکتری رشته شیمی تجزیه به ایران بازگشتم.

بازگشت من به کشور همزمان با اوج دوران جنگ تحمیلی بود. آن زمان پدرم و برادرانم در خوزستان خدمت می‌کردند و به دلیل ناامن بودن شهر مادرم به اصفهان رفته بود و من هم پس از بازگشت نزد او رفتم. با مراجعه به دانشگاه اصفهان برای استخدام، متوجه شدم که به دلیل انقلاب فرهنگی استخدام‌ها متوقف شده اما بالا بودن نمرات دوران تحصیل خصوصاً مقطع دکتری موجب شد دانشگاه اصفهان مرا برای استخدام به جهاد دانشگاهی معرفی کند که پس از استخدام فعالیت‌های تحقیقاتی‌ام را از طرف جهاد دانشگاهی در گروه شیمی دانشگاه اصفهان آغاز کردم.

۳۰ دی‌ماه سال ۱۳۶۰ مقرر شد با دستور وزارت علوم دانشگاه‌ها بازگشایی شوند و دانشگاه اهواز مسئول این کار شد و دانشجویهایی که ۲۵ واحد درسی باقی‌مانده داشتند برای ادامه تحصیل به اهواز آمدند. پس‌از آن اعلام شد که دانشگاه شهید چمران اهواز در رشته شیمی به گرایش شیمی تجزیه به هیئت‌علمی نیاز دارد و با توجه به اینکه من عضو هیئت‌علمی آن دانشگاه نبودم ابتدا اجازه ندادند ولی سرانجام اجازه دادند و دوم بهمن‌ماه همان سال به صورت داوطلبانه برای تدریس در این دانشگاه عازم اهواز شدم.

آن زمان دکتر خسرو نادران طحان معاون آموزشی وقت دانشگاه شهید چمران اهواز بود و در اولین روز فروردین‌ماه سال ۱۳۶۱ با صدور مجوز برای استخدام‌ها با امضاء قراردادی به عنوان عضو هیئت‌علمی به استخدام این دانشگاه درآمدم. آن سال جزو اولین استخدامی‌های پس از انقلاب فرهنگی این دانشگاه بودم و گمان می‌کنم پس از انقلاب اسلامی نیز نخستین زن دارای مدرک دکتری هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز محسوب می‌شدم. همان سال بود که با همسرم دکتر عباس ترسلی که در دانشگاه جندی‌شاپور اهواز (سال اول دانشجویی ۱۳۴۹) استاد من بود و حالا همکارم در دانشکده محسوب می‌شد ازدواج کردیم (۱۳۶۱).

در سال ۱۳۶۴ برای گذراندن دوره پسادکتری به دانشگاه کلرادو به امریکا رفتم و پس از یک سال و دو ماه بار دیگر به کشور بازگشتم.

از سال ۱۳۶۸ نیز به رتبه دانشیاری ارتقاء یافتم. در سال ۱۳۷۰ نیز با حکم آقای دکتر خسرو نادران طحان رییس وقت دانشگاه شهید چمران به عنوان اولین زن، مدیر گروه شیمی شدم و در سال ۱۳۷۲ عضو هیئت ممیزه دانشگاه شهید چمران اهواز شدم تا اینکه در سال ۱۳۷۷ به عنوان اولین زنی که در این دانشگاه به مرتبه استادی رسیده بود، معرفی شدم که این مسئله برایم بسیار مهم و خوشحال‌کننده بود.

پدرم در طول حیات خود همیشه مشوق من برای درس خواندن بود و با وجودی که پنج کلاس بیشتر سواد نداشت وقتی که هوش و استعدادم را در درس خواندن می‌دید با وجودی که در آن زمان کمتر خانواده‌ای به

فکر تحصیل فرزند آن هم فرزندان دختر بود، همیشه مرا به علم‌آموزی تشویق می‌کرد و اگر او نبود شاید من نیز امروز در این جایگاه قرار نداشتم. ناگفته نماند که مادر عزیزم با فراهم نمودن آسایش برایم همیشه حامی من بود و برادرانم هم از موفقیت‌های تحصیلی من خوشحال و حامی من بودند. بعد از ازدوایم نیز موفقیت‌هایم را مدیون همسرم دکتر عباس ترسلی هستم، هرگاه از کاری خسته می‌شدم یا می‌گفتم قادر به انجام آن نیستم قاطعانه می‌گفت، تو با پشتکار و علم و دانشی که داری می‌توانی هر کاری را به سرانجام برسانی و همین یک جمله کافی بود تا راه را بر خود هموار بینم و من نیز از ایشان آموختم در قامت معلمی همیشه مشوق دانشجویانم باشم.

افتخارات و جوایز علمی

- استاد نمونه کشوری ۱۳۹۹
- برگزیده جایزه زن در علم (جایزه دکتر میرزاخانی) ۱۳۹۸
- جزء دانشمندان ۲٪ برتر جهانی از سال ۲۰۱۹ تا کنون
- لوح افتخار بانوان نام آور ایران تهران ۱۳۷۸،
- استاد نمونه دانشگاه شهید چمران اهواز (چند دوره)
- برگزیده به عنوان پژوهشگر برتر استانی (۳ بار)
- استادسرامد آموزشی دانشگاه شهید چمران اهواز (چند دوره)
- برگزیده به عنوان پژوهشگر برتر دانشگاه شهید چمران اهواز (چندین بار) و دریافت ۲۵ لوح تقدیر دانشگاهی

مقالات علمی

- انتشار ۱۴۷ مقاله علمی در ژورنال‌های معتبر بین‌المللی
- انتشار ۸ مقاله علمی در ژورنال‌های معتبر داخلی
- ارائه ۱۰۶ مقاله در سمینارها و کنفرانس‌های بین‌المللی و داخلی

کتاب

- ترجمه کتاب: اسپکتروسکپی جذب اتمی ۱۳۷۱ دانشگاه شهید چمران اهواز
- تالیف کتاب شیمی تجزیه آزمایشگاهی (۲ و ۱) نویسنده اول ۱۳۸۹ دانشگاه شهید چمران اهواز

پایان نامه ها

- راهنمایی ۹۱ پایان نامه کارشناسی ارشد
- استاد راهنمای ۱۷ دانشجو دکترای شیمی (فارغ التحصیل) و ۳ دانشجوی در حال حاضر
- استاد مشاور ۶ دانشجوی دکترای شیمی
- استاد مشاور و داور تعداد زیادی از پایان نامه های کارشناسی ارشد و دکتری دانشگاه شهید چمران و

سایر دانشگاه ها

طرح های تحقیقاتی کاربردی

- ۱- اندازه گیری برخی از کاتیون ها و آنیون های مهم در صنعت و سیستم های بیولوژیکی (مجری اول)
- ۲- «آلودگی در خلیج فارس» فاز ۱ و ۲ (همکار طرح)
- ۳- بررسی، ارزیابی و شناسایی میکوتوکسین ها در غلات خوزستان (مجری سوم)
- ۴- سنتز و شناسایی ترکیبات آلی فلزی قلع و کاربرد آنها به عنوان سموم دفع آفات نباتی (مجری سوم)

عضویت در انجمن های علمی

عضو انجمن شیمی ایران

- عضو انجمن شیمی آمریکا ACS
- عضو انجمن شیمی انگلستان
- سردبیری و عضو هیئت تحریریه مجلات
- سردبیر مجله علوم دانشگاه شهید چمران اهواز از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۹
- عضو هیئت تحریریه مجله Analytical and Bioanalytical Chemistry Research
- عضو هیئت تحریریه مجله

Natural Pharmaceutical Products Jundishapur Journal of

- مجله شیمی کاربردی دانشگاه سمنان
- دبیر تخصصی مجله پژوهش های شیمی انجمن شیمی ایران

فعالیت های آموزشی - اجتماعی

- ۱- برگزاری دوره های آموزشی برای دبیران شیمی استان خوزستان
- ۲- ارائه سمینارهای آموزشی برای دبیران شیمی استان خوزستان
- ۳- شرکت در همایش های شیمی دانش آموزان شیمی استان خوزستان

۴- برگزاری دوره بازآموزی برای تکنسین های گروه ملی فولاد استان خوزستان

فعالیت های اجرایی

- مدیر گروه شیمی از سال ۱۳۷۰ تا مرداد ۱۳۸۵
- معاون پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده علوم از مرداد ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۲
- عضو هیئت ممیزه دانشگاه مهرماه ۱۳۷۳ تا ۱۳۸۹
- عضو کمیته تخصصی علوم پایه هیئت ممیزه مهرماه ۱۳۷۳ تا ۱۳۸۹
- عضو کمیته تالیف و ترجمه به مدت ۵ سال
- عضو شورای انجمن شیمی و مهندسی شیمی ایران ۴ سال
- دبیر شورای عالی انجمن شیمی و مهندسی شیمی ایران ۴ سال
- دبیر هشتمین سمینار شیمی تجزیه ایران در سال ۱۳۷۶ دانشگاه شهید چمران اهواز
- عضو کمیته های اجرایی و علمی دومین کنگره اقیانوس شناسی و علوم جوی ۱۳۷۱ دانشگاه شهید چمران اهواز
- عضو کمیته علمی ۲۱ سمینار شیمی تجزیه و تعدادی از کنگره های شیمی و مهندسی شیمی ایران
- دبیر شورای عالی انجمن شیمی و مهندسی شیمی ایران از ۱۳۸۰ تا کنون
- دبیر علمی ششمین سمینار آموزش شیمی در سال ۱۳۸۵ اهواز
- عضو شورای انتشارات دانشگاه از سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۴
- عضو کمیته علمی پنجمین سمینار شیمی و محیط زیست ۱۳۹۰
- عضو شورای نظارت و ارزیابی استان به مدت ۴ سال
- عضو هیئت ممیزه دانشگاه از مهرماه ۱۳۹۳ تا کنون
- دبیر بیست و یکمین سمینار شیمی تجزیه ایران در سال ۱۳۹۳ دانشگاه شهید چمران اهواز
- رئیس کمیته تخصصی علوم پایه هیئت ممیزه دانشگاه از مهرماه ۱۳۹۳ تا کنون